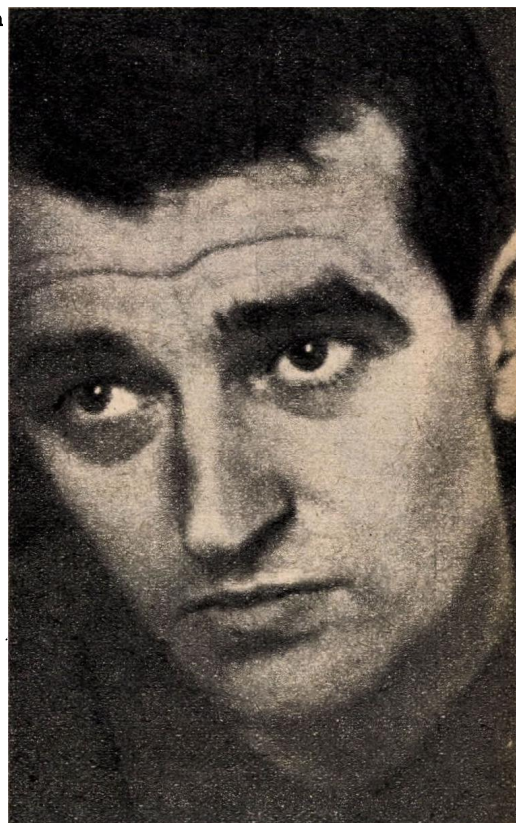

Huszárik Zoltán
rajza
Krúdy világát
idézi

AZ ELÉGIA UTÁN

Huszárik Zoltán első játékfilm-terveiről

Huszárik Zoltán az Elégiával több díjat hozott már el, mint akármelyik nagyjelmünk rendezője. Nagydíjat kapott Oberhausenben, technikai díjat Prágában, fődíjat Melbourneben. Díjazták Barcelonában, sikert aratott Tokióban, s végül, de nem utolsósorban, négy díjat kapott a Miskolci Filmfesztiválon.

E sikersorozat után mit csinál most a rendező?

— Zavarban van — válaszolja — és észbe jut az a sok-sok egyműves pályadíjnyertes szerző...

— Félre a tréfát. Min dolgozik?

— Várok. Két forgatókönyvem felletti ítéletre. Elfogadásra.

— Hallhatnánk valamit a forgatókönyvekről?

— Talán kronológikus sorrendben. Krúdy Gyula Szindbádjából magam írtam az egyiket. Tudom, meg fogja kérdezni, hogy mit akar egy fiatal rendező Krúdytól? Sokan kérdezték. Hiszen az életmű fölött még csatáznak az irodalomtörténészek, a szerzőről megoszlanak a vélemények. Krúdy valahogy nem tartozik a magyar regény fővonalához. Jókai, Mikszáth, Móricz a hosszútengelye a magyar prózának. Krúdy életműve egy másik vonulata a magyar regényirodalomnak. Líraibb, összetettebb, ellentmondásosabb — modernebb. Olyan új gondo-

lati és stílusproblémákhoz nyúl, amelyet mi a XX. század kellős közepén csupán feszegetünk.

— Ennyit Krúdyról. De mi izgatta a rendezőt éppen Szindbáddal kapcsolatban?

— Szindbád archaikus, de mégis korszerű hős. Reális és szürreális. Nevető és szomorú. Vagyis: örök emberi figura. Ha úgy tetszik, ő a magyar valóság, a magyar századvég Hamletje, aki cselekedni ugyan nem tud, de emlékezni annál inkább. S aki emlékezik, annál a cselekvés lehetősége sem kizárt. Az ember, aki saját magát faggatja, tulajdonképpen az emberiséget akarja vallomásra készíteni.

— Miként képzeled el filmrevitelét?

— Elég bonyolult az a formarendszer, amivel Krúdy dolgozik. Az idősíkok egymásmellettsége és ölekezése szabad konstrukciót követel. Hétnyolc női figura köré fogtam a könyvet. A jelenetek belső formáját illetően nem az epikai sajátosságok az uralkodók, hanem az egymásbalépő gyors egymást váltó pillanatok. A filmet színes anyagra tervezem, színvilágát monokron színhangzásúra gondolom, ilyen például Picasso ismert rózsaszín és kék korszaka.

— Így találkozok a képzőművész Huszárik a filmrendező elképzelésivel?

— Nagyon szeretnék színes filmet csinálni. Néha egy piros pulóver többet tud mondani, mint megannyi dialógus.

— Jelenleg hol tart a forgatókönyv a filmfogadás hosszú útján?

— Bár ez készült el előbb, de úgy érzem, türelmi időt kíván. Elsőfilmes számára nehezen szavazzák meg az ilyen film elkészítéséhez szükséges költségvetést.

— S a másik könyv?

— Ezt Mészöly Miklós írta. Úton — útközben. Ez a címe. A forgatókönyv cselekménye közvetlen a háború után játszódik. Négy ember országjáró útjának élménysorozata. Nem, nem akartunk történelmi tablót teremteni, pszichológiai drámát inkább. Hármójukat a háború formálta olyanra, amilyenek. A negyedik kölyök még. Ő csupán szemlélője a három már felnőttnak. Az emlékvilága előttünk születik, azok cselekvéséből. Valahogy így él tovább generációkon keresztül a háború rombolása.

— Huszárik Zoltán rövidfilmmel aratott ország-világra szóló sikert. E két játékfilm terve annyit jelent, hogy hűtlen lesz a kisfilmekhez?

— Tavaly elolvadt a témám. Még félig sem volt kész a Capriccio című filmem, amelyet hőemberekről készítettem, állandó munkatársammal, barátommal, Tóth Jánossal, amikor beköszöntött a tavasz. A primeren adott nyugalmon túl észre akarjuk venni a halott természet hangjait is. Elemekben, fákbán vagy növényekben, a látzólag halott anyagban az újraserveződés igyekezetét. Ha megérkezik a hó, befejezem. A naivitásról, a képzelet plebejus öröméről szól majd...